

Hoću-neću

rusomača - *Capsella bursa pastoris* (L.)

BOTANIČKI OPIS

Zeljasta, jednogodišnja ili dvogodišnja biljka, visoka oko 30 cm. Prizemni listovi su krupni, postavljeni u rozetu. Cvetovi su sitni, beličasti i skupljeni u izdužene grozdaste cvasti. Plod je trouglast ili obrnuto srcast, sa mnogobrojnim semenjem svetlo mrke boje. Cveti od ranog proleća do pozne jeseni.

Koren je vretenast. Stablo uspravno. Listovi rozete na drškama, lancetasti, tes- terasto do prstasto usečeni. Listovi stabla sedeći, perasto deljeni, nazubljeni, osno- vom obuhvataju stabljiku. Listovi dlakavi.

RASPROSTRANJENOST

Nitrofilna biljka. Korov koji raste svuda, a naročito pored torova, po naseljima i po napuštenim mestima. Raste na poljima i pored puteva, na ruderalnim staništima. Veoma rasprostranjena od nizijskih do planinskih predela (kosmopolitska vrsta). U Evropi raste svuda sem krajnjeg severa.

LEKOVITI DEO BILJKE (DROGA)

Koristi se nadzemni deo biljke u cvetu (*Bursae pastoris herba*).

Sakuplja se u fazi cvetanja koja može trajati tokom celog proleća i leta. Ne treba brati stare, precvetale biljke. Ukoliko je rusomača mlađa, utoliko je lekovitija. Isto tako ne treba je brati po naseljenim i prljavim mestima zbog zagađenosti. Žanje se ili kosi cela nadzemna biljka u cvetu. Pre sušenja se odstrane sve nečistoće i precvetale biljke.

Suši se u buketima obešenim na toplom tavanu sa jakom promajom ili u sušarama.

HEMIJSKI SASTAV

Flavonoidi (kvercetin, luteolin i njihovi glikozidi), biogeni amini, aminokiseline, peptidi sa hemostiptičkim dejstvom, karotenoidi, glukozinolati (sinigrin), vitamin K.

DELOVANJE I UPOTREBA

Antihemoragik i hemostiptik. Koristi se kod menorigije, dismenoreje, hematurije, proлива i akutnog kataralnog cistitisa i za izradu preparata protiv krvarenja iz nosa. Pored toga u narodnoj medicini se dosta koristi kod menstrualnih tegoba praćenih obilnim krvarenjem, a zabeležena je i upotreba protiv kamena u bubregu. Koristi se za izradu ekstrakata sa hemostiptičnim dejstvom.

Prekomerna upotreba može da utiče na terapiju hipo i hipertenzivima, terapiju štitne žlezde, da potencira dejstvo sedativa. Izbegavati u trudnoći i laktaciji zbog podataka o uteroaktivnom dejstvu.